

Op zoek naar kansen om de leesmotivatie en leesvaardigheid bij pubers te stimuleren

Taaldag Sittard: Lezen is een feestje!

5-4-2022

Christel Dood (Expertisecentrum Nederlands) & Laura Vroomen (Leesconsulent)

c.dood@expertisecentrumnederlands.nl

vroomen@bibliorura.nl

de Bibliotheek

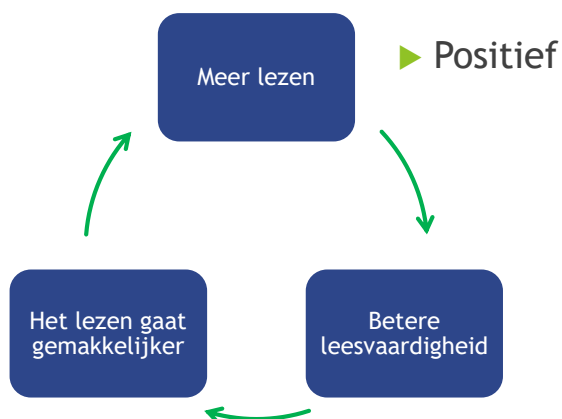
Elke jongere een lezer

Inhoud

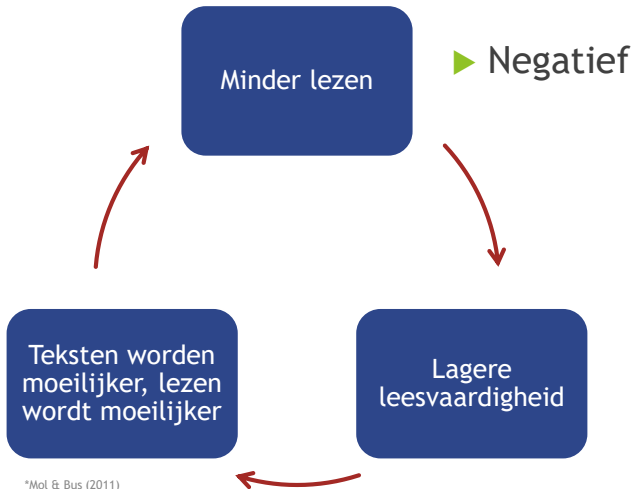
- ▶ Wat weten we uit onderzoek?
 - ▶ En wat betekent dit voor de praktijk?
- ▶ Ervaringen uit de praktijk

Belang van lezen en leesmotivatie

*Mol & Bus (2011)

Belang van lezen en leesmotivatie

*Mol & Bus (2011)

PISA: Internationaal onderzoek bij 15-jarigen

- ▶ Wat onderzoekt PISA?
 - ▶ O.a. leesvaardigheid, wiskunde en natuurwetenschappen
 - ▶ En leesplezier en zelfbeeld

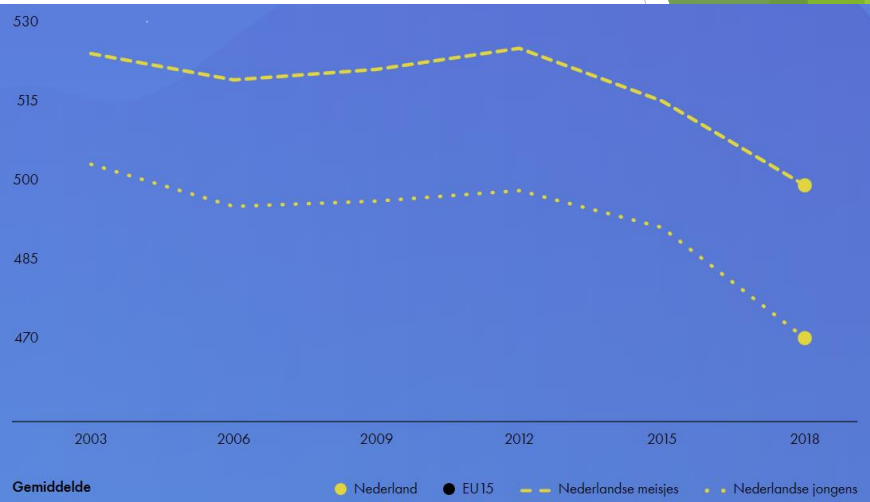
Resultaten PISA-2018

► Leesvaardigheid en leesplezier

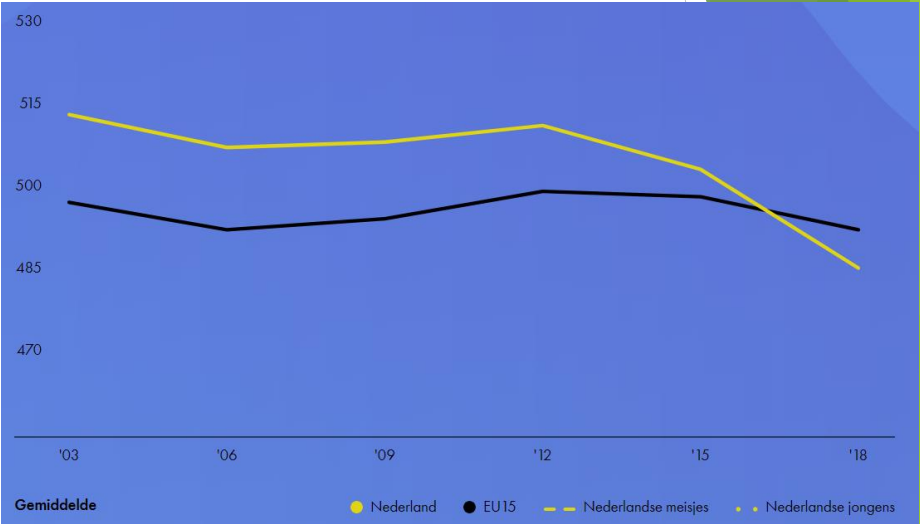
Resultaten PISA-2018 - Leesvaardigheid

► Jongens vs. meisjes

Resultaten PISA-2018 - Leesvaardigheid

► En hoe zit het in onze buurlanden?

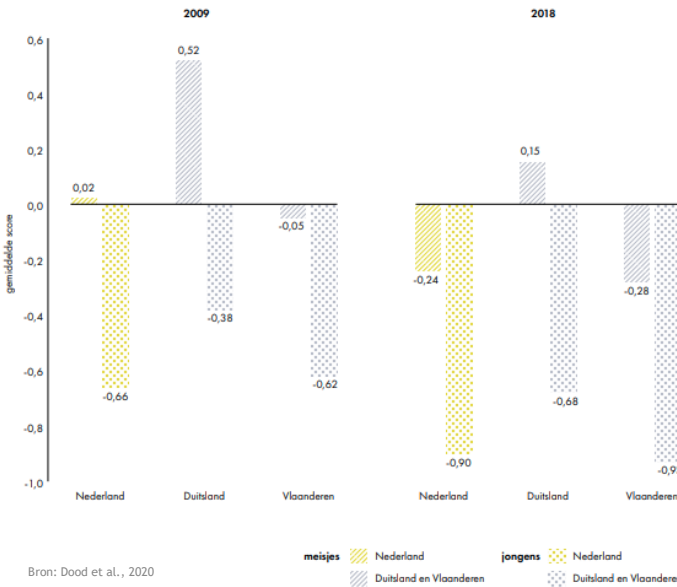

Resultaten PISA-2018

► En hoe zit het bij leesplezier?

- Jongens vs. meisjes
- En in onze buurlanden

FIGUUR 2.2 Gemiddelde scores Leesplezier PISA-2009 en PISA-2018, naar geslacht (Nederland, Duitsland, Vlaanderen)

Betekenis voor de praktijk

- ▶ Omgaan met verschillen tussen leerlingen
- ▶ Leesvaardigheid ↔ Leesplezier

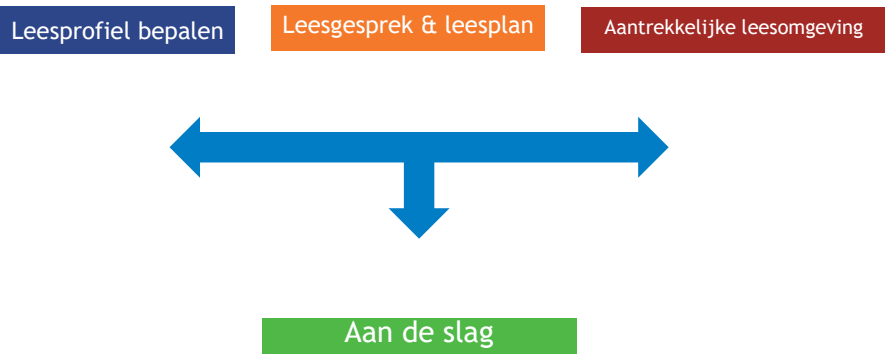
- ▶ Aanbevelingen uit ander onderzoek:
 - ▶ Preventie en een doorgaande lijn

Uit de praktijk: Leesbevordering op maat

Toolbox Leesbevordering vmbo

- ▶ Bevat bestaande programma's en activiteiten
- ▶ Gericht ontwikkeld voor vmbo, bruikbaar voor havo en vwo
- ▶ Wetenschappelijk onderbouwde aanpak
- ▶ Bied docenten handvatten om op maat met leerlingen te werken aan leesbevordering

Aanpak

Bijvoorbeeld...

Hoe kun je ermee aan de slag?

- De Toolbox is gratis beschikbaar en te downloaden via www.expertisecentrumnederlands.nl

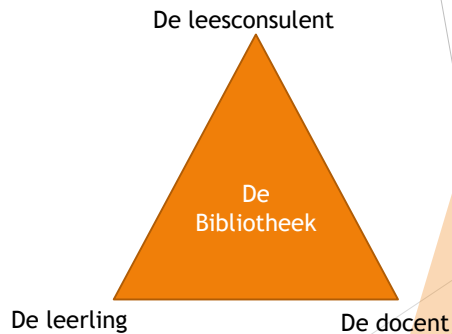

Ook wij zien ze zo het liefst!

De Bibliotheek en de onderwijspraktijk

- ▶ *De Bibliotheek op School* in het voortgezet onderwijs
- ▶ Leesadvies en activiteiten in de Bibliotheek

En wat doe je dan precies?

- ▶ Een samenwerkingscontract opstellen en ondertekenen
- ▶ Een leesplan opstellen met de betreffende school
- ▶ Een passende boekencollectie aanschaffen en een Bibliotheek op school inrichten
- ▶ Ondersteuning bieden aan docenten en leerlingen
- ▶ Passende en leuke leesbevorderende activiteiten organiseren

Elke school is maatwerk

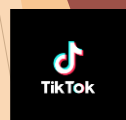
En wat zijn die activiteiten dan precies?

- ▶ Interactieve rondleidingen door de stadsbibliotheek, bijvoorbeeld middels de *BiebEscape* of met een creatieve dichtopdracht
- ▶ Schrijversbezoeken inclusief voorbereiding en nabeschouwing
- ▶ Activiteiten gericht op mediawijsheid: *Vlogcity* (nu vernieuwd)
- ▶ Leesclub voor de bovenbouw: *Booktalk*
 - *Lezen voor de Lijst* is een vak apart
- ▶ Activiteiten gericht op leerlingen die lezen lastig en moeilijk vinden

Mediawijsheid en de belevingswereld van leerlingen

- ▶ Sociale platformen en boeken
- ▶ Young adult boeken
- ▶ *Jij bent die helpende volwassene* (Aidan Chambers)

Praat je verder met ons mee? Zo nee,
neem dan sowieso een infographic mee!

Christel Dood
c.dood@expertisecentrumnederlands.nl
www.expertisecentrumnederlands.nl

Laura Vroomen
vroomen@bibliorura.nl

OP ZOEK NAAR KANSEN OM DE LEESMOTIVATIE EN LEESVAARDIGHEID BIJ PUBERS TE STIMULEREN

HOOGTEPUNTEN UIT ONDERZOEK

- De leesvaardigheid is gedaald tussen 2015 en 2018
- Het leesplezier is gedaald tussen 2009 en 2018
- Toedoe: Leesbevordering biedt docenten handvatten op maat voor verschillende leerlingen
- De Toedoe doorloopt je gratis via de website van Expertisecentrum Nederlands

HOOGTEPUNTEN UIT PRAKTIJK

- Investeren in het taalbeheersing
- Heeft je op de behoeftes van je doelgroep en sluit hierbij aan
- Gebruik informatie gepresenteerd aan over boeken, lezen en ervaringen
- Werk samen met de plaatselijke bibliotheek (ook op projectbasis)

5 TIPS VOOR N DE PRAKTIJK

- Waar de helpende contexten
- 2017 op de hoogte van nieuwe mogelijkheden, ook voor moeilijke lezers
3. Het is niet in voor lezen en boeken
4. Lees en reflecteer regelmatig op het materiaal
5. Schiedt hulp in van je plaatselijke bibliotheek

Aanvulling (Mentor) ONDERZOEK NAAR...

- LeesLidshome bij jongeren
- LeesLidshome bij het verdo
- Langtermijnresultaten van vijf lezers in de klas

HANDIGE WEBSITES, TOOLS EN BOEKEN

- WWW.ELLENHUYBAC.NL
- WWW.EXPERTISECENTRUMNEDERLANDS.NL
- WWW.MUSTECAPS.NL
- WWW.TAGRAGS.NL

BEDANKT VOOR JULIE DEELNAME!

Christel Dood (c.dood@expertisecentrumnederlands.nl)
Laura Vroomen (vroomen@bibliorura.nl)